

การแพทย์ทางเลือก เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของประชาชนและอยู่บนพื้นฐานของความปลอดภัยด้วย

9. ผลการวิเคราะห์ความต้องการของพยาบาลและ อสส. ที่ต้องการผู้สอนหรือผู้แนะนำ การเรียนรู้การดูแลสุขภาพตนเองโดยการใช้การแพทย์ทางเลือก พบว่า ทั้งพยาบาล และ อสส. ส่วนใหญ่ต้องการให้ผู้ชำนาญการเป็นผู้แนะนำในการเรียนรู้การดูแลสุขภาพตนเองโดยการใช้การแพทย์ทางเลือก

อสส. นับเป็นกำลังสำคัญในการช่วยคัดกรองโรคต่าง ๆ ในชุมชน เป็นผู้แจ้งข่าวร้าย กระจายข่าวดี ชี้นำบริการ อสส. จึงนับเป็นผู้ดูแลสุขภาพเบื้องต้น เป็นเพียงจักรอันหนึ่งของระบบสาธารณสุข จึงน่าจะจัดการอบรมให้ได้เรียนรู้การดูแลสุขภาพตนเองโดยการใช้การแพทย์ทางเลือก เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของผู้ดูแลสุขภาพ ทั้งนี้เพื่อมุ่งสู่ความมีสุขภาพดีทั้งกายจิตและสังคม นั่นเอง

จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า พยาบาล และ อสส. ส่วนใหญ่ที่เจ็บป่วยในอดีตและปัจจุบัน ส่วนใหญ่ใช้การดูแลสุขภาพโดยใช้การแพทย์แผนปัจจุบัน แต่ก็มีส่วนที่เคยรับรู้วิธีการดูแลสุขภาพโดยใช้การแพทย์ทางเลือก คือการใช้สมุนไพร การนวด การประคบ การออกกำลังกาย และการนั่งสมาธิให้จิตใจสบาย ได้นำมาใช้กับตนเองและผู้อื่นด้วย นับเป็นนิมิตรหมายที่ดีที่ผู้ให้บริการด้านสุขภาพจะต้องจัดบริการให้ความรู้การแพทย์ทางเลือกต่าง ๆ เพื่อเป็นการปูพื้นฐานให้ประชาชนเข้าใจและสามารถเลือกใช้บริการการแพทย์ทางเลือกได้อย่างปลอดภัย เหมาะสมกับความต้องการของตนเอง และเกิดผลลัพธ์ที่น่าพึงพอใจ ทั้งนี้เพื่อการมีสุขภาพดีทั้งกาย จิต และสังคม อันจะส่งผลถึงการแบ่งเบาภาระของผู้ให้บริการสุขภาพอีกด้วย

สุขภาพอนามัยของประชาชนเป็นสิ่งที่ผู้ให้บริการสุขภาพต้องตระหนัก ดังนั้นจึงควรหาวิถีทางในการดูแลสุขภาพตนเองไว้หลาย ๆ ทาง เพื่อเป็นทางเลือกให้แก่ผู้เจ็บป่วย แต่อย่างไรก็ตาม แต่ละวิถีทางนั้นควรจะมีการรับรองจากกระทรวงสาธารณสุขว่าเป็นวิถีทางที่ปลอดภัย ประหยัด และเหมาะสมกับคนไทย

สรุป

ในปัจจุบันทั้งพยาบาลและ อสส. มีการรับรู้การดูแลสุขภาพตนเองโดยการใช้การแพทย์ทางเลือกกันมากขึ้น และนำมาใช้กับตนเองและผู้อื่นด้วย จากผลการวิจัยพบว่า พยาบาลและ อสส. มีความเชื่อในประสิทธิภาพของการดูแลตนเองโดยการใช้การแพทย์ทางเลือกต่างกัน และเชื่อในผลดีและผลลัพธ์ของการแพทย์ทางเลือกเหมือนกัน ส่วนความต้องการบริการการดูแลสุขภาพ ทางเลือกนั้นพยาบาล และ อสส. มีความต้องการต่างกัน และทั้งพยาบาลและ อสส. มีความเห็น

ถึงความจำเป็นที่ผู้ดูแลสุขภาพควรเรียนรู้การดูแลสุขภาพทางเลือก โดยให้ผู้ชำนาญการเป็นผู้สอนหรือแนะนำการเรียนรู้การดูแลสุขภาพทางเลือก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งนี้คือควรทำวิจัยเรื่องนี้อีก โดยศึกษาในกลุ่มประชาชนทั่วไปในแต่ละจังหวัด เพื่อทราบถึงความต้องการการดูแลสุขภาพของตนเองโดยใช้การแพทย์ทางเลือกเพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารด้านการดูแลสุขภาพได้ใช้ในการจัดบริการการแพทย์ทางเลือกให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่น

เอกสารอ้างอิง

1. แก้วจันทร์ทิพย์ ไชยสุริยะ. ตำราจีนเพื่อสุขภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เดลฟี, 2540.
2. จันทนา วัจนอม. ผลของโปรแกรมส่งเสริมการออกกำลังกายโดยประยุกต์ทฤษฎีความสามารถตนเอง ต่อพฤติกรรมการออกกำลังกายของผู้สูงอายุ ชมรมผู้สูงอายุตำบลบางทราย อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2540.
3. จิราลักษณ์ กิจเหมาะ. ประสิทธิผลของการสอนคลายกล้ามเนื้อเพื่อลดความเครียด. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2538.
4. ใจรัตน์.ผลของการฝึกผ่อนคลายกล้ามเนื้อต่ออาการคลื่นไส้อาเจียนในผู้ป่วยที่ได้รับเคมีบำบัด.วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2538.
5. ณัฐพัฒน์. นวดคลายจุดบำบัดโรค. สำนักพิมพ์มิตรสัมพันธ์กราฟฟิค, 2538.
6. ชารธรรมแก้ว เชื้อเมือง. พลังจักรวาลกับการรักษาโรค. สำนักพิมพ์กำแก้ว, 2541.
7. ธรรมบุญ นวลใจ. กลยุทธ์ในการรักษารูปร่าง ขยับกายคลายโรค. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์กำแก้ว, 2540.
8. บรรจบ ชุณหสวัสดิกุล. พลังสดพลังแห่งชีวิต. สำนักพิมพ์รวมธรรมศน์, 2539.
9. บรรจบ ชุณหสวัสดิกุล. ธรรมชาติบำบัด. สำนักพิมพ์รวมธรรมศน์, 2538.
10. บรรจบ ชุณหสวัสดิกุล. พลังจิตพิชิตโรค. สำนักพิมพ์รวมธรรมศน์, 2539.
11. บรรจบ ชุณหสวัสดิกุล. ทวีร์ล้างพิษ. สำนักพิมพ์รวมธรรมศน์, 2539.
12. บรรจบ ชุณหสวัสดิกุล. ชนะโรคร้ายด้วยหัวใจสู้. สำนักพิมพ์รวมธรรมศน์, 2540.
13. ประเวศ วะสี. บทบาทของแพทย์ไทยในปัญหาสุขภาพจิตของประเทศ. แพทยสภาสาร 2527.
14. ประเวศ วะสี. สาธารณสุขกับพุทธธรรม กรุงเทพมหานคร : เคล็ดไทย, 2524 : 119.
15. ประเวศ วะสี. บันทึกเวชกรรมไทย เล่ม 1. กรุงเทพ : บริษัท สร้างสื่อ จำกัด.
16. ปาริชาติ สักกะทำนุ. อโรคยา. สำนักพิมพ์รวมธรรมศน์, 2539.

17. พิสิฐ วงศ์วัฒน์. นวดกายคลายเส้น. ซิลค์โรคพับลิเชอร์รี่เอเจนซี่, 2539.
18. พีระ บุญจรัส. แพทย์แผนโบราณ. บริษัท เคล็ดไทย จำกัด, 2541.
19. พีระ บุญจรัส. โยคะชำระโรค. บริษัท เคล็ดไทย จำกัด, 2541.
20. เพ็ญจันทร์ ประดับมุก. สังคมวัฒนธรรมของการใช้สมุนไพร. ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2534.
21. มัทนา พานานิรามย์. “การพยากรณ์แบบแผนการเจ็บป่วยและความต้องการในอนาคต”. วารสารการวิจัยระบบสาธารณสุข, 2539 ; 4.
22. มานพ ประภาษานนท์. พลังธรรมชาติเสริมสร้างสุขภาพ. สำนักพิมพ์บุญเรือง, 2542.
23. ยลลดา มณฑะเกียรติ. หมอดู ทางเลือกสำหรับความมั่นคงทางจิตใจ. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2537.
24. สาริต อินทรกำแหง. ชีวจิต. สำนักพิมพ์คลินิกบ้านและสวน, 2541.
25. สรพล สุขทัศน์ย์. อำนาจสกตจิต. กรุงเทพมหานคร : บริษัท พิมพ์ดี, 2534 : 234.
26. สมจิต หนูเจริญกุล. การดูแลตนเอง : ศาสตร์และศิลป์ทางการแพทย์. กรุงเทพฯ วี. เจ. พรินติ้ง.
27. สมพร กันทรดุขฎี เตรียมชัยศรี. การดูแลสุขภาพทางเลือกและการดูแลแบบผสมผสานสำหรับผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยเอดส์. กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข, 2543.
28. สาริส อินทรกำแหง. ชีวิตเริ่มต้นเมื่อ 70. คลินิกบ้านและสวน, 2540.
29. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุพรรณบุรี. การดูแลสุขภาพด้วยตนเองของประชาชนจังหวัดสุพรรณบุรี. รายงานการวิจัย, 2534.
30. Boisset M, Fitzcharles MA. Alternative Medicine Use by Rheumatology Patients in a Universal Health Care Setting. Journal of Rheumatology 1994 ; 21(1) : 148 - 152.
31. Elisa AN, Wilson AF. Serum hormone Concentrations following Transcendental Meditation Potential Role of Gamma Aminobutyric Acid. Medical Hypothesis 1995 ; 11(4) : 287 - 291.
32. Elder NC. Use of alternative health care by family practice patients. Archives of Family Medicine, 1997.

